

ИСКУСТВО "НОВЕ ВИТЕ" И РЕВОЛУЦИОНАРНА ИСПИТИВАЊА У ЛАБОРАТОРИЈИ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ СРПСКИ МАГИЧНИ МЕТАК

■ Биљана Радивојевић

СРБИ су, по свему судећи, на самом прагу лека против рака! Испитујући две природне супстанце - "наквонит" и "корбазол", које садрже мед, полен и екстракте одабраног биља, група молекуларних биолога са Медицинског факултета у Крагујевцу, открила је да они убијају малигне ћелије. Ушли су и у механизам дејства и закључили да ови дијететски суплементи малигне ћелије наводе на самоубиство и делују по истом принципу као изузетно скуп "паметни" цитостатици, али не оштећујући здраве ћелије у организму.

Ови резултати изненадили су и молекуларне биологе који су испитивали дејство "наквонита" и "корбазола", иако им је одраније, из практичног искуства лекара клинике "Нова Вита" у Ракови-

■ ТОКСИЧНОСТ

"НАКВОНИТ" и "КОРБАЗОЛ" испитивани су раније и у лабораторији Института Винча. Доказано је да ови препарати смањују токсично дејство цитостатика и радиотерапије.

ци, где се ова терапија примењује дуже, био познат њихов "одличан" ефекат.

Засад је ово само нада пробужена у "ин витро" (лабораторијским условима), а сви укључени у испитивање дејства ових препарата надају се да ће се неко заинтересовати да спроведе клиничку студију. Њено извођење превазилази материјалне могућности Медицинског факултета у Крагујевцу.

Све је почело пре четири године, а резултати до којих се дошло "сабрани" су у докторској дисертацији др Сузана Поповић, молекуларног биолога, коју је недавно одбранила на Универзитету у Крагујевцу.

- Лекари који су у клиници "Нова Вита" примењивали ове препарате у терапији приметили су друга позитивна дејства ових дијететских

УБИЈА РАК

■ Препарати на бази меда и биља делују као "паметни" цитостатици

суплемената - објашњава др Дејан Баскић, директор Института за јавно здравље у Крагујевцу, доцент на Медицинском факултету и ментор поменутог докторског рада. - Показало се да ти препарати имају цитотоксично дејство. И, пре четири године, ми смо у нашој имунолошкој лабораторији почели да испитујемо њихово дејство. Испитивали смо их на ћелијама хроничне лимфоцитне левкемије и утврдили да они

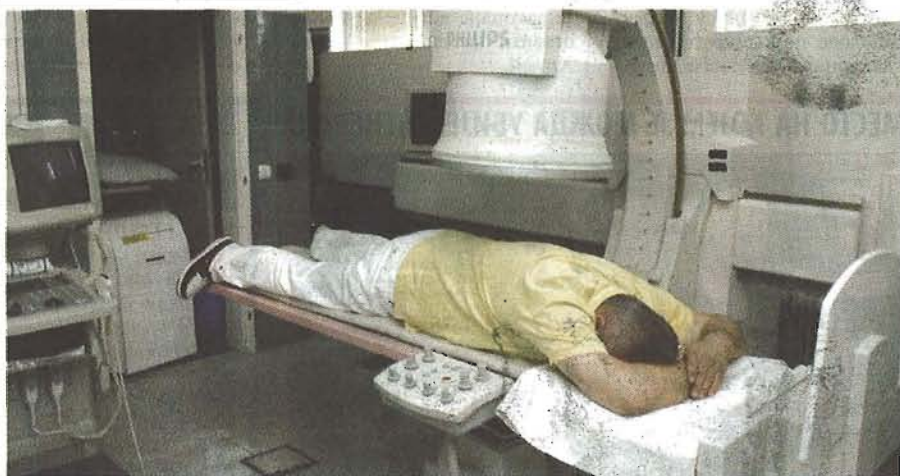
здраве ћелије у организму.

Др Баскић каже да ови препарати делују тако што мењају метаболизам калцијума у болесној ћелији и атоксичних радикала.

- Њихово дејство је изразито селективно, а ефекат стабилан - додаје др Баскић. - Фасциниран сам оваквим резултатима, али не смем да тврдим да ниједан други природни препарат нема такав ефекат.

Иста екипа молекуларних

- Ми смо одраније имали резултате о одличном дејству ових лекова на туморе - каже професор др Небојша Арсенијевић, декан Медицинског факултета у Крагујевцу. - Знали смо, грубо, да убија малигне ћелије, али нам је механизам дејства на молекуларном нивоу био непознат. Испитивањем у лабораторији, на ћелијама хроничне лимфоцитне левкемије, открили смо и механизам дејства ових лекова, што је

убијају малигне лимфоците. Практично, изазивају ћелијско самоубиство, а при том не делују на здраве ћелије и што је добро, јер класични цитостатици оштећују и

биолога пробала је дејство ових препарата и на друге туморске ћелије и - добила исти резултат. Тренутно испитују дејство на ћелије карцинома бубрега и плућа.

изненађујуће и за нас. Резултат до којег смо дошли много обећава и било би добро када би се неко заинтересовао да уради даља испитивања. Ушли смо у механизам дејства ових лекова и то је дало интригантан резултат.

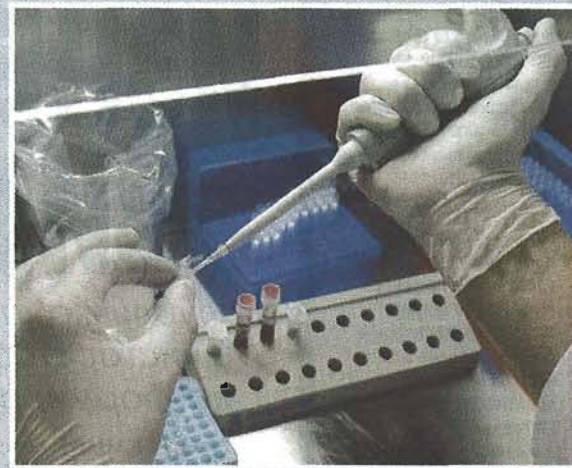
Професор Арсенијевић тврди да су резултати добијени у лабораторији врло поуздани и може их поновити кад год хоће и где год хоће:

- Ако се експеримент изведе у сличним условима, добиће се исти резултат - уверен је професор Арсенијевић. ■

■ САМО ШТО НАУКА КАЖЕ

- МИ тихо, ћутећи радимо, већ неколико година. Имамо изванредна искуства. Све што радимо - радимо уз помоћ искусних лекара и признатих институција - каже власник болнице "Нова Вита" Миломир Кандић. - Испитивања у Винчи и Крагујевцу су веома охрабрујућа и подстичу нас на нове изазове.

ДР СУЗАНА ПОПОВИЋ О СВОМ ИСТРАЖИВАЊУ ИЗУЗЕТНИ РЕЗУЛТАТИ

- ОД београдске болнице "Нова Вита", која примењује ове производе у лечењу, стигла је нарубина да се испита дејство ових препарата на ћелије хроничне лимфоцитне левкемије - каже др Сузана Поповић. - На томе сам, са колегама - познатим стручњацима из ове области, радила годинама. Добили смо изузетно добре резултате.

Према њеним оцењама, уписаним у дисертацији, веома значајан извор нових лекова представљају биоактивне компоненте природних производа.

- Разумевање механизма дејства ових хемијски различитих природних производа помоћи ће да се оствари њихова примена у превенцији, као и у терапији канцера. Такође, пошто ове супстанце обично немају токсичне ефекте на организам, била би извесно да прате примену хемотерапеутика.

- Супстанце које смо испитивали, "наквонит" и "корбазол", природни су производи који садрже мед, полен и екстракте одабраног биља. Можемо да кажемо да би "наквонит" и "корбазол" могли

да имају особине идеалног хемотерапеутика - да убијају малигне ћелије, а да не оштећују нормалне ћелије.

Докторка Поповић закључује:

- Биологија канцера нас учи да сваки тумор има своју Ахилову пету, код сваког тумора другачију. Стални оксидативни стрес је, у различитој мери, карактеристика свих тумора. Зато би супстанце које смо испитивали, "наквонит" и "корбазол", могле да буду остварење Елриховог концепта "магичног метка". Даља истраживања на другим типовима малигнућих ћелија биће интересантна и, надамо се, охрабрујућа. ■